

Қазақстан Республикасының Ядролық материалды физикалық қорғау туралы конвенцияға қосылуы туралы

Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 22 желтоқсандағы N 17 Заңы

Қазақстан Республикасы Венада 1980 жылғы 3 наурызда қол қойылған Ядролық материалды физикалық қорғау туралы конвенцияға қосылсын.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы н ы ң

Президенті

Ядролық материалды физикалық қорғау туралы конвенция

(2005 жылғы 2 қазанда күшіне енді - ҚР СІМ-нің ресми сайты)

Осы Конвенцияға қатысушы мемлекеттер,

барлық мемлекеттердің атом энергиясын бейбіт мақсаттарда дамыту және қолдану құқығын және олардың атом энергиясын бейбіт мақсаттарда қолдану нәтижесінде ықтимал пайда алуға заңды мүдделілігін мойындай отырып,

атом энергиясын бейбіт мақсаттарда қолдану саласында халықаралық ынтымақтастыққа ықпал ету қажеттігіне қол жеткізе отырып,

ядролық материалды заңсыз басып алу және пайдалану нәтижесіндегі ықтимал қауіпті болдырмауды тілей отырып,

ядролық материалға қатысты құқық бұзушылықтың елеулі аландаушылықтың нысанасы болып табылатындығына және осындай құқық бұзушылықтарды болдырмау мен анықтауды және ол үшін жазалауды көздейтін тиісті және тиімді шаралар қабылдаудың өткір қажеттігі бар екендігіне көз жеткізе отырып,

әрбір қатысушы мемлекеттің ұлттық заңдарына және осы Конвенцияға сәйкес ядролық материалды физикалық қорғау жөнінде тиімді шаралар әзірлеу мақсатында халықаралық ынтымақтастық қажеттігін сезіне отырып,

осы Конвенцияның ядролық материалды қауіпсіз орын ауыстыруға ықпал етуге тиістігіне көз жеткізе отырып,

ядролық материалды физикалық қорғаудың оны елдің өз ішінде пайдалану, сақтау және тасымалдау кезінде де маңызды екендігін атап көрсете отырып,

әскери мақсаттар үшін пайдаланылатын ядролық материалды тиімді физикалық қорғаудың маңыздылығын мойындай отырып, және ондай материал қатаң түрде физикалық қорғауда тұрғанын және сол күйінде қала беретінін түсіне отырып,

төмендегілер туралы келісті:

1-бап

Осы Конвенцияның мақсаты үшін:

а) "ядролық материал" дегеніміз плутоний-238 бойынша 80%-тен асатын изотоптар шоғырланған плутонийді қоспағанда, плутонийді, уран-235-тің немесе уран-233-тің изотоптарымен байытылған уран-233-ті, құрамына табиғатта рудадан немесе руда қалдықтарынан айырмашылығы бар нысанда кездесетін изотоптар араласқан уранды және құрамында жоғарыда аталған элементтердің бірі немесе көпшілігі бар кез келген материалды білдіреді;

б) "уран-235-тің немесе уран-233-тің изотоптарымен байытылған уран" дегеніміз құрамында уран-235-тің немесе уран-233-тің изотоптары бар уранды немесе осы изотоптардың жиынтық артық проценті уран-238-дің изотоптарымен салыстырғанда уран-235 изотопының процентіне табиғатта кездесетін уран-238 изотопының процентімен салыстырғанда жоғары мөлшерде болатын екі изотопты білдіреді;

с) "ядролық материалды халықаралық тасымалдау" дегеніміз оны осы мемлекеттегі жөнелтушінің белгілеуімен жөнелтуден бастап, түпкілікті баратын мемлекеттегі алушы белгілеген жерге келумен аяқталатын, жүк шығарылатын мемлекеттің аумағынан тыс жіберілетін ядролық материал партиясын кез келген көлік құралдарымен тасымалдауды білдіреді.

2-бап

1. Осы Конвенция бейбіт мақсаттарда пайдаланылатын және халықаралық тасымалдау процесіндегі ядролық материалға қолданылады.

2. 3 және 4-баптарды және 5-баптың 3-тармағын қоспағанда, осы Конвенция мемлекеттің өз ішінде пайдалану, сақтау және тасымалдау кезінде бейбіт мақсаттарға пайдаланылатын ядролық материалға да қолданылады.

3. Мемлекеттің өз ішінде пайдалану, сақтау және тасымалдау кезінде бейбіт мақсаттарда пайдаланылатын ядролық материалға қатысты 2-тармақпен қамтылған баптардағы қатысушы мемлекеттер өздеріне қабылдайтын арнайы міндеттемелерден басқа, осы Конвенцияда ешнәрсе осындай ядролық материалды мемлекеттің өз ішінде пайдалануға, тасымалдауға және сақтауға қатысты мемлекеттің егеменді құқығын қозғаушы ретінде түсіндірілмейді.

3-бап

Әрбір қатысушы мемлекет өзінің ұлттық заңдарының шеңберінде және халықаралық құқыққа сәйкес өз аумағының шегінде немесе өзінің құқықтық құзырымен әрекет ететін кеменің немесе ұшақтың бортында ядролық материалды халықаралық тасымалдау кезінде, егер сондай кеме немесе ұшақ осы мемлекетке немесе сол

мемлекеттен тасымалдауға қатысатын болса, мүмкіндігіне қарай, I қосымшада сипатталған деңгейде қорғалуды қамтамасыз ету үшін тиісті шаралар қолданады.

4-бап

1. Әрбір қатысушы мемлекет, егер осы қатысушы мемлекет осындай материалды халықаралық тасымалдау кезінде оның I қосымшада сипатталған деңгейде қорғалатындығына кепілдік алмаса, ядролық материалды экспорттамайды немесе экспорттауға рұқсат етпейді.

2. Әрбір қатысушы мемлекет, егер қатысушы мемлекет ядролық материалды халықаралық тасымалдау кезінде осындай материалдың I қосымшада сипатталған деңгейде қорғалатындығына кепілдік алмаса, ядролық материалды импорттамайды немесе оны осы Конвенцияның қатысушысы болып табылмайтын қайсыбір мемлекеттен импорттауға рұқсат етпейді.

3. Қатысушы мемлекет, егер осы қатысушы мемлекет халықаралық тасымалдау кезінде осындай материалдың I қосымшада сипатталған деңгейде қорғалатындығына мүмкіндік шегінде кепілдік алмаса, осы Конвенцияның қатысушысы болып табылмайтын мемлекеттер арасындағы құрлық бойынша немесе ішкі су жолдары бойынша немесе өздерінің әуежайлары немесе теңіз порттары арқылы ядролық материалды өз аумақтары бойынша транзиттік тасымалдауға рұқсат етпейді.

4. Әрбір қатысушы мемлекет тасымалдануы осы мемлекеттің бір бөлігінен сол мемлекеттің екінші бөлігіне халықаралық су бойынша немесе әуе кеңістігі бойынша жүзеге асырылатын ядролық материалға I қосымшада сипатталған физикалық қорғау деңгейлерін өзінің ұлттық заңдары шеңберінде қолданады.

5. Ядролық материал I қосымшада сипатталған деңгейлерде қорғалатындығына кепілдік алуға жауапты қатысушы мемлекет жоғарыда 1-3-тармақтарда жазылғандарға сәйкес, ядролық материалды солардың аумағы арқылы құрлық бойынша немесе ішкі су жолдары бойынша транзиттік тасымалдау көзделген немесе әуежайларына немесе теңіз порттарына ядролық материалмен кіру көзделген мемлекеттерді айқындайды және оларды уақтылы хабардар етеді.

6. 1-тармақта айтылатын кепілдік алғаны үшін жауаптылық өзара келісім бойынша импорттаушы мемлекет ретінде тасымал жасайтын қатысушы мемлекетке берілуі мүмкін.

7. Осы бапта ешнәрсе әуе кеңістігі мен теңіз аумағындағы егемендігі мен құқықтық құзыретін қоса алғанда, мемлекеттің аумақтық егемендігі мен құқықтық құзырын қайсыбір дәрежеде қозғау ретінде түсіндірілмейді.

5-бап

1. Қатысушы мемлекеттер өзінің ядролық материалды физикалық қорғау мен қайтуы бойынша келісілген шараларға және ядролық материалды кез келген заңсыз орын ауыстыру, пайдалану немесе өзгерту жағдайындағы немесе осындай әрекеттердің нақты қауіп жағдайындағы жауап әрекеттерге жауапты орталық органы мен байланыс пунктін айқындайды және бұл туралы бір-біріне тікелей немесе Атом энергиясы жөніндегі халықаралық агенттіктің көмегімен хабарлайды.

2. Ядролық материалды ұрлау, тонау жолымен басып алу немесе қандай да бір басқа заңсыз басып алу немесе осындай әрекеттердің нақты қауіп жағдайында қатысушы мемлекеттер өзінің ұлттық заңдарына сәйкес ынтымақтастықты барынша қамтамасыз етеді және осындай өтініш жасаған кез келген мемлекетке сондай материалды қайтаруда және қорғауда көмек көрсетеді. Атап айтқанда:

a) қатысушы мемлекет өзінің пікірі бойынша ядролық материалды кез келген ұрлауға, тонау жолымен басып алуға немесе қандай да бір басқа заңсыз басып алуға немесе осындай әрекеттердің нақты қауіпін ұшырады деп ойлаған басқа мемлекетке мүмкіндігінше тез хабарлау үшін, сондай-ақ қажет болса, халықаралық ұйымдарға хабарлау үшін тиісті шаралар қолданады;

b) қажет болса, мүдделі қатысушы мемлекеттер қауіп төнген ядролық материалды қорғауды қамтамасыз ету, көлік контейнерінің бүтіндігін тексеру немесе заңсыз басып алынған ядролық материалды қайтару мақсатында бір-бірімен немесе халықаралық ұйымдармен ақпарат алмасады және:

i) өзінің күш-жігерін дипломатиялық және басқа келісілген арналар бойынша үйлестіреді;

ii) егер ол сұралған болса, көмек көрсетеді;

iii) жоғарыда аталған оқиғалар нәтижесінде ұрланған немесе жоғалған ядролық материалдың қайтарылуын қамтамасыз етеді.

Осындай ынтымақтастықты жүзеге асырудың тәсілдерін мүдделі қатысушы мемлекеттер айқындайды.

3. Қатысушы мемлекеттер халықаралық тасымалдау процесінде ядролық материалды физикалық қорғаудың жүйесін ұйымдастыруға, пайдалануға және жақсартуға қатысты ұсыныстар алу мақсатында бір-бірімен тікелей немесе халықаралық ұйымның көмегімен тиісті дәрежеде ынтымақтасады және консультациялар жүргізеді.

6-бап

1. Қатысушы мемлекеттер осы Конвенцияның ережелеріне орай немесе осы Конвенцияны жүзеге асыру мақсатында жүргізілетін қызметке қатысу нәтижесінде басқа қатысушы мемлекеттен өздері алатын кез келген құпия ақпараттың құпиялылығын сақтау үшін өзінің ұлттық заңдарымен сыйсатын тиісті шаралар

қолданады. Егер қатысушы мемлекет халықаралық ұйымдарға ақпаратты құпия берсе, онда осындай ақпараттың құпиялылығын сақтауды қамтамасыз ету үшін шаралар қолданылады.

2. Осы Конвенцияның талаптары бойынша қатысушы мемлекеттерден олардың құқықтық заңдарына сәйкес таратуға құқығы жоқ немесе мүдделі мемлекеттердің қауіпсіздігіне немесе ядролық материалдың физикалық қорғалуына қауіп төндіретін қайсыбір ақпаратты беру талап етілмейді.

7-бап

1. Әдейі жасау:

а) құзыретті органдардың рұқсатынсыз жасалатын, кез келген адамның өліміне әкеп соғатын немесе әкеп соғуы мүмкін немесе оны елеулі жарақаттайтын немесе меншігіне едәуір залал келтіретін ядролық материалды алу, иелену, пайдалану, беру, түрін өзгерту, жою немесе тозаңдату тәрізді әрекеттер;

б) ядролық материалды ұрлау немесе оны тонау жолымен басып алу;

с) ядролық материалды алдау жолымен иеленіп кету немесе алу;

д) күш көрсетемін деп қорқыту немесе күш қолдану жолымен немесе ядролық материалды бер деп қорқытудың қайсыбір басқа нысандарының көмегімен талап етуді білдіретін әрекеттер;

е) қатер төндіру:

і) ядролық материалды кез келген адамды өлімге әкеп соқтыру немесе оны елеулі жарақаттау немесе меншігіне едәуір залал келтіру мақсатында пайдалану, немесе

іі) жеке немесе заңды тұлғаны, халықаралық ұйымды немесе мемлекетті қайсыбір әрекет жасауға немесе одан қалыс қалуға мәжбүрлеу мақсатында "b" тармақшасында көрсетілген құқық бұзушылықтарды жасау;

f) "a", "b" немесе "c" тармақшаларында көрсетілген қайсыбір құқық бұзушылықтарды жасауға әрекеттену;

g) "a" - "f" тармақшаларында көрсетілген қайсыбір құқық бұзушылықтарға қатысу тәрізді әрекеттер,

әрбір қатысушы мемлекеттің өз ұлттық заңдары шеңберінде жазалайтын құқық бұзушылықтар болып табылады.

2. Әрбір қатысушы мемлекет осы бапта тізбеленген жасалған құқық бұзушылықтар үшін, осы құқық бұзушылықтардың елеулілік дәрежесін ескере отырып, жазалаудың тиісті шараларын қолданады.

8-бап

1. Әрбір қатысушы мемлекет 7-бапта көрсетілген құқық бұзушылықтарға қатысты өзінің құқықтық құзырын белгілеу үшін қажетті шараларды мынадай жағдайларда:

а) құқық бұзушылық осы мемлекеттің аумағында немесе осы мемлекетте тіркелген кеменің немесе ұшақтың бортында жасалғанда;

б) болжамданған құқық бұзушы осы мемлекеттің азаматы болып табылғанда қ о л д а н а д ы .

2. Әрбір қатысушы мемлекет осы құқық бұзушылықтарға өзінің құқықтық құзыры таратылуы үшін қажет болатын, болжамданған құқық бұзушы соның аумағында болған және ол оны 11-бапқа сәйкес 1-тармақта аталған бірде бір мемлекетке бермеген жағдайларда, осындай шаралар да қолданады.

3. Осы Конвенция ұлттық заңдарға сәйкес жүзеге асырылатын кез келген қылмыстық құқықтық құзырды жоққа шығармайды.

4. 1 және 2-тармақтарда аталған қатысушы мемлекеттерден басқа, әрбір қатысушы мемлекет халықаралық құқыққа сәйкес 7-бапта жазылған құқық бұзушылықтарға қатысты экспорттаушы және импорттаушы мемлекет ретінде ядролық материалды тасымалдаушы болып көрінетін өзінің құқықтық құзырын белгілей алады.

9-бап

Болжамданған құқық бұзушы соның аумағында болған қатысушы мемлекет, бұған жеткілікті негіз бар екендігіне көз жеткізгеннен кейін оның сотқа келуін қамтамасыз ету үшін немесе берілуін қамтамасыз ету үшін қамауға алуды қоса алғанда, тиісті шаралар қолданады. 8-бапқа сәйкес құқықтық құзыр белгілеу талап етілетін мемлекетке және қажет болған жағдайда, барлық басқа мүдделі мемлекеттерге осы бапқа сәйкес қолданылған шаралар туралы хабарланады.

10-бап

Болжамданған құқық бұзушы аумағында болған қатысушы мемлекет, егер ол оны бермесе, істі осы мемлекеттің заңдарына сәйкес сот талқылауы жолымен қылмыстық қуғындау мақсатында қандай да бір артықшылықтарсыз және ақталмаған кідіртулерсіз өздерінің құзыретті органдарына береді.

11-бап

1. 7-бапта тізбеленген құқық бұзушылықтар, қатысушы мемлекеттер арасында бұрыннан бар беру туралы кез келген келісімге енгізілген құқық бұзушыларды беруге байланысты құқық бұзушылықтар ретінде қарастырылады. Қатысушы мемлекеттер бұл құқық бұзушылықтарды өздерінің арасында жасалатын беру туралы барлық кейінгі келісімдерде беруге байланысты құқық бұзушылықтар ретінде енгізуге міндеттенеді.

2. Егер құқық бұзушыларды беруді осындай келісімнің бар екендігімен негіздейтін мемлекет, өзі онымен беру туралы келісіммен байланысты емес басқа қатысушы

мемлекеттен беру туралы талап алса, ол осындай бұзушылықтарға байланысты беру үшін ниеттенген жағдайда заңдық негіз ретінде осы Конвенцияны қарастыра алады. Беруге талап алған мемлекеттің заңдарында көзделетін басқа ереже қолданылады.

3. Құқық бұзушыларды беруді келісімнің барлығымен негіздемейтін қатысушы мемлекет, аталған құқық бұзушылықтарды, талап алған мемлекеттің заңдарында көзделетін ережелерге бағынатын беруге байланысты құқық бұзушылықтар ретінде
ө з а р а м о й ы н д а й д ы .

4. Әрбір құқық бұзушылық орын алған жерінде ғана емес, сонымен бірге 8-баптың 1-тармағына сәйкес олардан өзінің құқықтық құзырын қолдану талап етілетін қатысушы мемлекеттердің аумағында да жасалған құқық бұзушылық ретінде қатысушы мемлекеттер арасында жүзеге асырылатын беру мақсаттарында қарастырылады.

12-бап

7-бапта аталған кез келген құқық бұзушылықтарға байланысты өзіне қатысты сот талқылауы жүргізілген кез келген тұлғаға сот талқылауының барлық кезеңінде әділ қарауға кепілдік беріледі.

13-бап

1. Қатысушы мемлекеттер 7-бапта аталған құқық бұзушылықтарға қатысты қылмыстық сот талқылауына байланысты, өздерінің билігіндегі осындай сот талқылауы үшін қажет дәлелдемелерді беруді қоса алғанда, бір-біріне барынша жәрдем көрсетеді. Барлық жағдайларда жәрдемдесу туралы өтініш алған мемлекеттің заңдары қ о л д а н ы л а д ы .

2. Осы баптың 1-тармағының ережесі қылмыстық істер бойынша өзара көмекті толық немесе ішінара реттейтін немесе реттей алатын екі жақты немесе көп жақты кез келген басқа шарт бойынша міндеттемелерді қозғамайды.

14-бап

1. Әрбір қатысушы мемлекет өздерінің осы Конвенцияны өмірге енгізуге қатысты заңдары мен қаулылары туралы депозитарийге хабарлайды. Депозитарий осы Конвенцияға қатысушы барлық мемлекеттерге осындай ақпаратты оқтын-оқтын ж і б е р і п о т ы р а д ы .

2. Болжамдалған құқық бұзушыға қарсы қылмыстық қуғындау басталған қатысушы мемлекет, тікелей мүдделі мемлекетке сот талқылауының түпкілікті нәтижесі туралы, мүмкіндігіне қарай, бірінші кезекте хабарлайды. Қатысушы мемлекет сондай-ақ депозитарийге түпкілікті шешім туралы хабарлайды, ол барлық қатысушы мемлекеттерге х а б а р б е р е д і .

3. Егер құқық бұзушылық ядролық материалды мемлекеттің өз ішінде пайдалану, сақтау немесе тасымалдау кезінде пайдалануға қатысты болса, ал болжамдалған құқық бұзушы және ядролық материал өзіне қатысты құқық бұзушылық жасалған қатысушы мемлекеттің аумағында қалса, осы Конвенцияда ешнәрсе қатысушы мемлекеттен осындай құқық бұзушылық туындайтын қылмыстық сот талқылауына қатысты ақпарат беруді талап ету ретінде түсіндірілмейді.

15-бап

Қосымша осы Конвенцияның ажырамас бөлігі болып табылады.

16-бап

1. Осы Конвенция күшіне енген күннен бастап бес жыл өткеннен кейін депозитарий осы Конвенцияның орындалуы туралы және оның кіріспесінің, барлық жедел бөліктері мен Қосымшаларының осы сәттегі бар жағдайлардың талаптарына сәйкестігі туралы мәселені қарау бойынша қатысушы мемлекеттердің конференциясын шақырады.

2. Одан әрі Конвенцияға қатысушы мемлекеттердің көпшілігі бес жылда бір реттен асырмай, тиісті ұсыныспен депозитарийге жүгіне отырып, осындай мақсатпен келесі конференцияларды шақыра алады.

17-бап

1. Екі немесе бірнеше қатысушы мемлекеттердің арасында осы Конвенцияны түсіндіруге немесе қолдануға қатысты дау туындаған жағдайда, ондай қатысушы мемлекеттер дауласушы барлық тараптар үшін қолдануға болатын келіссөздер немесе дауларды реттеудің кез келген басқа да бейбіт тәсілдері жолымен дауларды реттеу мақсатында бірлескен консультациялар жүргізеді.

2. 1-тармақта көрсетілген тәсілдермен реттеу мүмкін болмаған осындай сипаттағы кез келген дау, осы дауға қатысушы кез келген тараптың өтініші бойынша шешім қабылдау үшін төрелікке беріледі немесе Халықаралық Сотқа жіберіледі. Дау төрелікке берілген жағдайда, егер өтініш келіп түскен сәттен бастап тараптар дауға төрелік талқылау ұйымдастыруға қатысты келісімге келе алмаса, тараптардың бірі Халықаралық Соттың Төрағасынан Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас хатшысынан бір немесе бірнеше төреші тағайындауды сұрайды. Дауға қатысушы тараптардың өтініштерінің қарама-қайшылығы жағдайында Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас хатшысына жүгіну басымдыққа ие болады.

3. Кез келген қатысушы мемлекет осы Конвенцияға қол қою, бекіту, қабылдау немесе мақұлдау немесе оған қосылу кезінде өзін 2-тармақта көзделген дауды реттеудің не бір, не екі рәсімдерімен де байланыстымын деп есептемейтіні туралы

мәлімдей алады. Басқа қатысушы мемлекеттер осы рәсімге қатысты ескерту жасаған қатысушы мемлекетке қатысты, 2-тармақта көзделген дауды реттеудің қайсыбір рәсімімен байланысты болмайды.

4. 3-тармаққа сәйкес ескерту жасаған кез келген қатысушы мемлекет осы ескертуді депозитарийге бұл туралы хабарлау жолымен кез келген уақытта алып тастай алады.

18-бап

1. Осы Конвенция барлық мемлекеттердің қол қоюы үшін Венадағы Атом энергиясы жөніндегі халықаралық агенттіктің Орталық мекемелерінде және Нью-Йорктағы Біріккен Ұлттар Ұйымының Орталық мекемелерінде 1980 жылғы 3 наурыздан бастап, күшіне енгенге дейін ашық болады.

2. Осы Конвенция оған қол қойған мемлекеттердің бекітуіне, қабылдауына немесе мақұлдауына жатады.

3. Осы Конвенция күшіне енгеннен кейін оған барлық мемлекеттердің қосылуы үшін ашық болады.

4. а) Осы Конвенция интеграциялық немесе өзге сипаттағы халықаралық ұйымдар мен өңірлік ұйымдардың қол қоюы немесе оған осы ұйымдардың кез келген осындай ұйымдар егеменді мемлекеттерден тұру және осы Конвенция қамтитын мәселелер бойынша келіссөздер жүргізу, халықаралық келісімдер жасау және қолдану саласындағы құзыретті иелену шартымен қосылуы үшін ашылады.

б) Өздерінің құзыретіне кіретін мәселелерде бұл ұйымдар құқықты жеке өз атынан жүзеге асырады және қатысушы мемлекеттерге осы Конвенциямен берілетін міндеттерді орындайды.

с) Осы Конвенцияның қатысушысы бола отырып, мұндай ұйым депозитарийге мәлімдеме жолдайды, онда қандай мемлекеттер оның мүшелері болып табылатыны және оған осы Конвенцияның қандай баптары қолданылатыны көрсетіледі.

д) Ондай ұйым қатысушы мемлекеттердің дауысына қосымша қайсыбір дауысқа ие бола алмайды.

5. Бекіту, қабылдау, мақұлдау немесе қосылу туралы құжаттар депозитарийге сақтауға өткізіледі.

19-бап

1. Осы Конвенция бекіту, қабылдау немесе мақұлдау туралы жиырма бірінші құжатты депозитарийге сақтауға берген күннен кейін отызыншы күні күшіне енеді.

2. Осы Конвенцияны бекітетін, қабылдайтын, мақұлдайтын немесе бекіту, қабылдау немесе мақұлдау туралы жиырма бірінші құжатты берген күннен кейін оған қосылатын әрбір мемлекет үшін, Конвенция осындай мемлекетке бекіту, қабылдау, мақұлдау немесе қосылу туралы өзінің құжатын бергеннен кейін отызыншы күні күшіне енеді.

20-бап

1. Қатысушы мемлекет 16-бап үшін залалсыз түзетуді осы Конвенцияға ұсына алады. Ұсынылған түзету депозитарийге жіберіледі, ол оны барлық қатысушы мемлекеттерге дереу салып жібереді. Егер қатысушы мемлекеттердің көпшілігі депозитарийден ұсынылған түзетулерді қарау үшін конференция шақыруды талап етсе, онда депозитарий барлық қатысушы мемлекеттерді шақырады, ол шақыру жіберілгеннен кейін кем дегенде отыз күн өткен соң ашылады. Конференцияда қатысушы мемлекеттердің үштен екісінің көпшілік дауысымен қабылданған кез келген түзетуді депозитарий барлық қатысушы мемлекеттерге дереу салып жібереді.

2. Түзету түзетуді бекіту, қабылдау немесе мақұлдау туралы құжатты сақтауға беретін әрбір жеке мемлекет үшін қатысушы мемлекеттердің үштен екісі өздерінің бекіту, қабылдау немесе мақұлдау туралы құжаттарын депозитарийге сақтауға берген күннен кейінгі отызыншы күні күшіне енеді. Осыдан кейін түзету кез келген басқа қатысушы мемлекет үшін осы мемлекет өзінің бекіту, қабылдау немесе мақұлдау туралы құжатын сақтауға берген күні күшіне енеді.

21-бап

1. Кез келген қатысушы мемлекет депозитарийге жазбаша хабарлау арқылы осы Конвенцияның күшін жою алады.

2. Депозитарий хабарламаны алған күннен кейін сексен күн өткен соң күшін жою күшіне енеді.

22-бап

Депозитарий барлық мемлекеттерге:

- a) осы Конвенцияға әрбір қол қою туралы;
- b) бекіту, қабылдау, мақұлдау немесе қосылу туралы құжатты сақтауға әрбір өткізу туралы;
- c) 17-бапқа сәйкес кез келген ескерту немесе ондай ескертуді алып тастау туралы;
- d) 18-баптың 4 "с" тармағына сәйкес кез келген ұйым жіберген кез келген мәлімдемелер туралы;
- e) осы Конвенцияның күшіне енуі туралы;
- f) осы Конвенцияға кез келген түзетудің күшіне енуі туралы;
- g) 21-бапқа сәйкес жарияланған кез келген күшін жою туралы дереу хабарлайды.

23-бап

Ағылшын, араб, испан, қытай, орыс және француз тілдеріндегі мәтіндері тең түпнұсқалық болып табылатын осы Конвенцияның түпнұсқасы Атом энергиясы жөніндегі халықаралық агенттіктің Бас директорының сақтауына өткізіледі, ол оның куәландырылған көшірмесін барлық мемлекеттерге жібереді.

ОСЫНЫ РАСТАП, тиісті дәрежеде уәкілеттік берілген төменде қол қоюшылар, Венада және Нью-Йоркта 1980 жылғы 3 наурызда қол қою үшін ашық осы Конвенцияға қол қойды.

I қосымша

II қосымшада сыныпталған ядролық материалды халықаралық тасымалдау кезінде қолданылатын физикалық қорғау деңгейі

1. Ядролық материалды халықаралық тасымалдауға байланысты сақтау процесінде ядролық материалды физикалық қорғау деңгейі:

а) III санаттағы материалдар үшін - қол жетімділігі бақыланатын аймақ шегіндегі сақтауды ;

б) II санаттағы материалдар үшін - күзетудің немесе тиісті бақылау кезінде кіретін саны шектеулі нүктелері бар физикалық кедергімен қоршалған электрондық аспаптардың тұрақты қадағалауында болатын аймақ шегіндегі немесе физикалық қорғаудың осындай деңгейі бар кез келген аймақ шегіндегі сақтауды;

с) I санаттағы материалдар үшін - II санаттағы материалдар үшін жоғарыда айқындалғандай, оған қол жетімділікке, бұдан басқа, сенімділігі анықталған және ол қарсы жауаппен әрекет ететін тиісті күштермен тұрақты түрде тығыз байланыста болатын адам ғана рұқсат ететін қорғалатын аймақ шегіндегі сақтауды қамтиды. Осындай жағдайда қолданылатын нақты шаралардың мақсаты кез келген шабуылды, рұқсат етілмеген қол жетімділікті немесе материалды рұқсатсыз алуды анықтау және жолын кесу болып табылады .

2. Халықаралық тасымалдау кезінде ядролық материалды физикалық қорғау деңгейі:

а) II және III санаттағы материалдар үшін - тасымалдау жөнелтушінің, алушының және тасымалдаушының арасындағы алдын ала уағдаластықты және тасымалдау кезіндегі жауапкершілікті беру үшін уақытты, орынды және рәсімді айқындайтын экспорттаушы және импорттаушы мемлекеттердің құқықтық құзырындағы және солардың құқықтық актілерін басшылыққа алатын жеке немесе заңды тұлғалардың арасындағы алдын ала келісімді қоса алғанда, сақтықтың арнаулы шараларын сақтай отырып жүзеге асыруды ;

б) I санаттағы материалдар үшін - тасымалдау II және III санаттағы материалдарды тасымалдау үшін жоғарыда анықталғандай, сақтықтың арнаулы шараларын сақтай отырып және бұдан басқа, күзетудің тұрақты бақылауымен және қарсы жауаппен

әрекет ететін тиісті күштермен тығыз байланысты қамтамасыз ететін жағдайларда жүзеге асыруды қамтиды;

с) руданың немесе руда қалдықтарының нысанынан айырмашылығы бар нысандағы табиғи уран үшін 500 килограмнан асатын мөлшерді тасымалдауды қорғау тасымалдау туралы алдын ала хабарлауды қамтиды, онда көлік түрі, келудің болжамды уақыты және жүкті алғаны туралы растау көрсетіледі.

II қосымша

Кесте: Ядролық материалды сыныптау

Материал	Нысан			Санат
	I.	II.	III.	
1. Плутоний Сәуле алмаған	2 кг.	2 кг.-дан аз, немесе бірақ 500 гр.- одан да көп	500 гр. немесе бірақ 500 гр.- одан аз, бірақ 15 гр.-дан көп	
2. Уран-235 Сәуле алмаған - уран-235-тің изотопымен 20%-ке немесе одан да жоғары байытылған уран - уран-235-тің изотопымен 10%-	5 кг. немесе одан да көп	5 кг.-дан аз, бірақ 1 кг.- дан көп. 10 кг. Немесе одан да көп	1 кг. немесе одан аз, бірақ 15 гр.-дан көп. 10 кг.-дан аз, бірақ 1 кг.-дан көп. 10 кг. Немесе одан да көп.	10%-тен аз уран
3. Уран-233 Сәуле алмаған	2 кг.	2 кг.-дан аз, немесе бірақ 500 гр. одан да -дан көп	500 гр. немесе одан аз, бірақ 15 гр.-дан көп	20 %- ке дейін байытылған уран - табиғидан жоғары байытылған, бірақ құрамында уран-235 - тің изотопы

4. Сәуле
алған отын

Байытылмаған
немесе табиғи
уран, торий
немесе аз
байытылған
отын (бөлінетін
изотоптың
құрамы 10% - тен
аз)

а) Изотоптық шоғырлануы плутоний-238 бойынша 80%-тен аспайтын плутонийді қоспағанда, бүкіл плутоний.

б) Реакторде сәуле алмаған материал немесе реакторде сәуле алған, бірақ қорғаныссыз бір метр қашықтықта 100 рад/сағатқа тең немесе одан аз сәуле алу деңгейіндегі материал.

с) III санатқа жатпайтын мөлшерді және табиғи уранды практикалық орындылығын бағамдай отырып қорғаған жөн.

д) Қорғаудың осы деңгейі ұсынылғанымен, мемлекет, нақты мән-жайды бағалауға қарай, физикалық қорғаудың басқа санатын белгілей алады.

е) Сәуле алғанға дейін кіретін басқа отын, I немесе II санатқа бөлінетін материалдың бастапқы құрамына байланысты, егер отынның сәуле алу деңгейі қорғаныссыз бір метр қашықтықта 100 рад/сағаттан асып кетсе, бір санаттан аспайтын деңгей бойынша төмендетілуі мүмкін.

Осымен 1980 жылғы 3 наурызда Вена және Нью-Йорк қалаларында жасалған Ядролық материалды физикалық қорғау Конвенцияның бұл қазақ тіліне аудармасының дәлдігін куәландырамын.

Атом энергетикасы жөніндегі

комитеттің Төрағасы

Ресмисіз аударма

АЖХА

АТОМ ЭНЕРГИЯСЫ ЖӨНІНДЕГІ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ АГЕНТТІК Ядролық материалды физикалық қорғау туралы конвенция

1979 жылғы 26 қазанда қабылданған Ядролық материалды табиғи қорғау туралы конвенцияның депозитарийі болып табылатын Атом энергиясы жөніндегі халықаралық агенттіктің Бас директорының атынан, қоса беріліп отырған құжаттың жоғарыда аталған Конвенцияның түпнұсқалық және толық көшірмесі екенін осымен растаймын.

(к о л ы)

Д ж о н Р е й м с

А т қ а р у ш ы д и р е к т о р

Қ ұ қ ы қ т ы қ м ә с е л е л е р к е ң с е с і

Б а с д и р е к т о р ү ш і н

2004 ж ы л ғы 23 а қ п а н

(РҚАО-ның ескертуі: Әрі қарай ағылшын тіліндегі мәтіні берілген)

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК